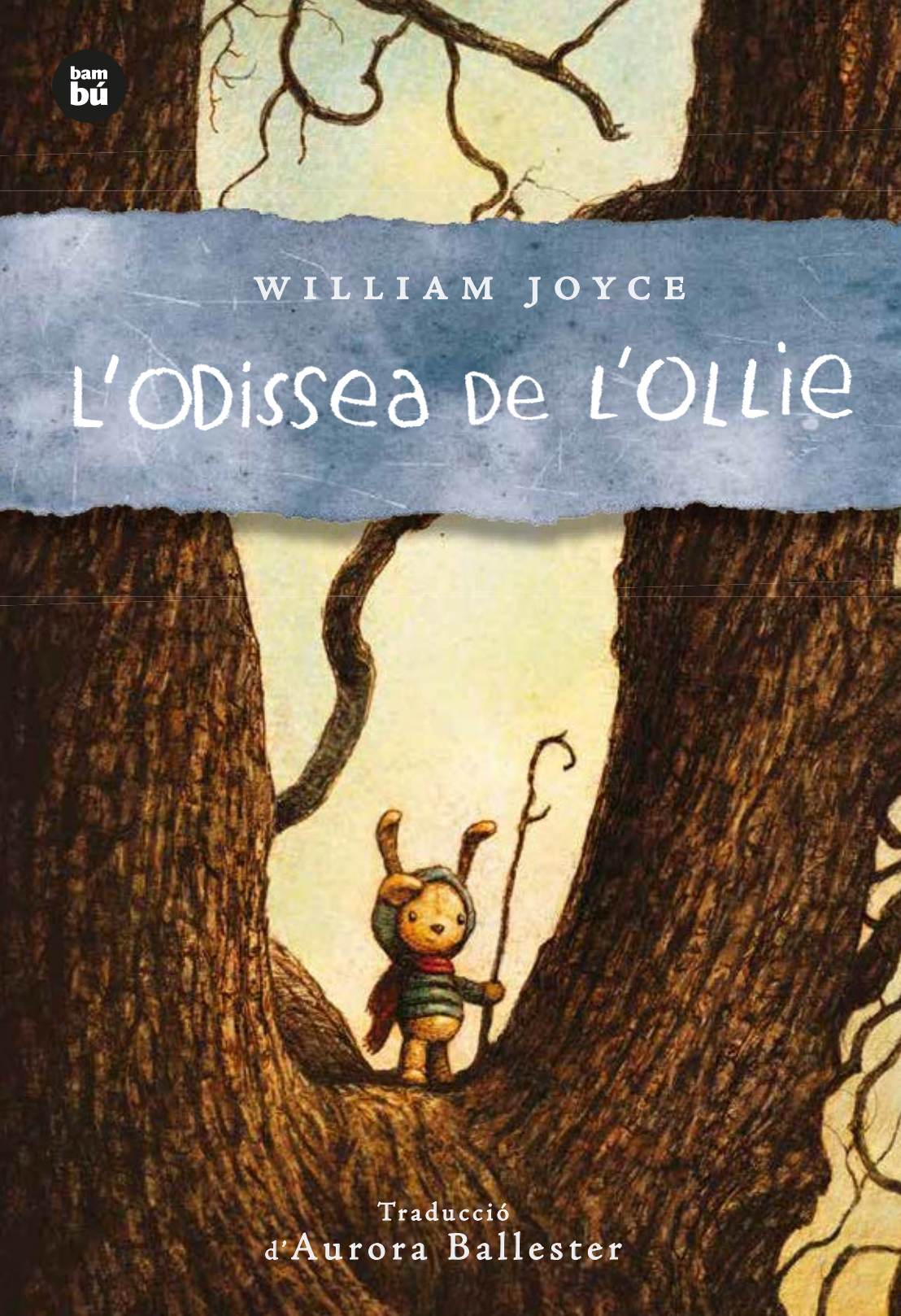

bam bú

WILLIAM JOYCE

L'ODissea DE L'OLLIE

Traducció
d'Aurora Ballester

Editorial Bambú
és un segell d'Editorial Casals, SA

Títol original: *Ollie's Odyssey*

Publicat per acord amb Atheneum Books for Young Readers, un segell de Simon & Schuster Children's Publishing.

© 2016, William Joyce, pel text i per les il·lustracions
© 2017, Aurora Ballester, per la traducció
© 2017, Editorial Casals, SA, per aquesta edició
Casp, 79 – 08013 Barcelona
Tel.: 902 107 007
editorialbambu.com
bambulector.com

Disseny de la col·lecció: Estudi Miquel Puig

Primera edició: març de 2017
ISBN: 978-84-8343-500-7
Dipòsit legal: B-7315-2017
Printed in Spain
Imprès a Anzos, SL
Fuenlabrada (Madrid)

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar fragments d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 45).

1

Perdut i trobat

Quan en Billy va néixer van estar a punt de perdre'l. Va arribar a aquest món amb un forat al cor, i durant els primers dies de la seva vida gairebé no va estar mai amb els seus pares. El portaven d'una habitació a l'altra pel laberint de corredors i sales de l'hospital on va néixer. Els metges li van fer moltes proves, a en Billy, principalment per veure com era de gros el forat i per si (com havia dit un metge) «era realment un motiu de preocupació».

Quan van dir als pares d'en Billy que tenia aquell forat, es van preocupar tant que no es pot ni imaginar. Es van sentir d'una manera com no s'havien sentit des que eren petits, molt abans d'haver après les paraules per descriure els seus sentiments. Però no hi havia paraules per descriure o alleujar el neguit i la desesperació tan profunds que sentien en aquells moments. Un fill acabat de néixer és, de cop i volta, l'ésser viu que més s'estimen els pares. En un instant miraculós es crea un lligam més fort que cap altre en la vida.

«En Billy té un forat al cor. Se'n sortirà? Se n'ha de sortir!». No gosaven pensar res més, fora d'això.

I mentre seien a l'hospital, esperant, esperant i esperant que els donessin notícies, els pares d'en Billy vivien la inquietud silenciosa i angoixant del desconegut. Quan els nens tenen por s'amaguen sota els llençols, o ploren, o criden: «Tinc por!». Però els grans seuen molt quiets i intenten fer com si no

passés res, i encara que tinguin ganes d'amagar-se, de plorar o de xisclar normalment no ho fan. És una cosa de persones grans que en diuen «encaixar», que és una manera suau de dir que estan molt espantats.

El pare d'en Billy ho encaixava enllaçant ben fort les mans i estrenyent les barres fins que li feien mal. I la seva mare ho encaixava fent un nino tou per a en Billy. «Nino» és una paraula que porta pensaments i records agradables. En les circumstàncies adequades un nino es pot convertir en alguna cosa més que una joguina.

Aquest nino que cosia la mare d'en Billy ja era especial de bon començament. Era fet de diverses classes de roba suau i vellutada, que ella havia escollit amb molta cura. I tenia una forma molt atractiva. Semblava un osset però, per motius que la mare d'en Billy no podia explicar, li havia fet unes orelles llargues que eren una mica com de conill. O sigui que no era ben bé ni un osset ni un conill; era una cosa

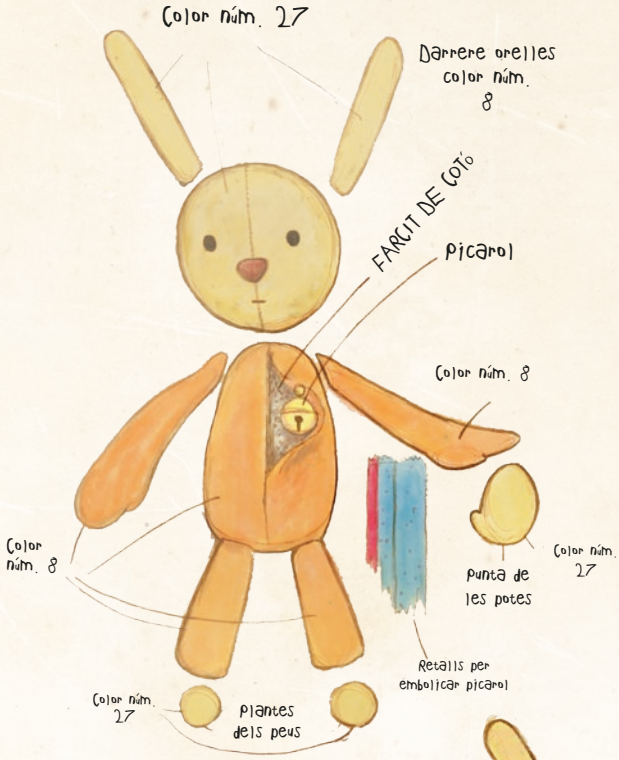
Color núm. 27
Darrere orelles
color núm.
8
FARCIT DE COTÓ
Picarol
Color núm. 8
Color
núm. 8
Color núm.
27
Punta de
les potes
Retalls per
embolicar picarol
Color núm.
27
Plantes
dels peus

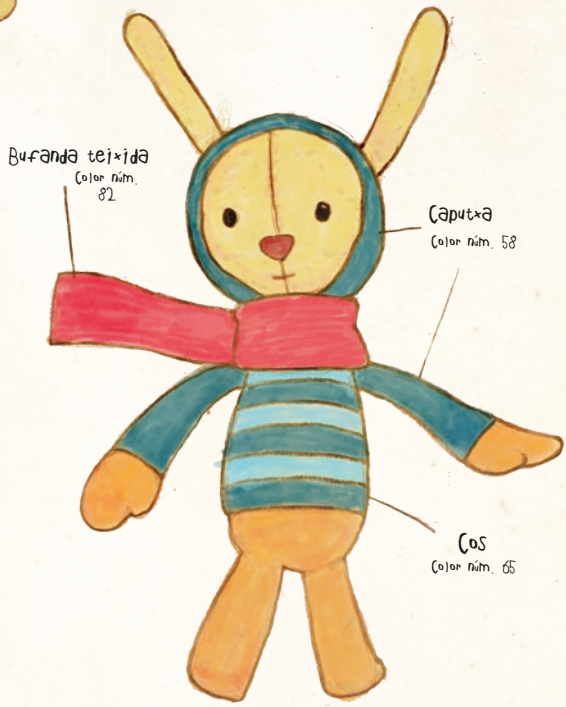
Bufanda teixida
Color núm.
82
Caputxa
Color núm. 58
Cos
Color núm. 65

original. Duia un jersei de ratlles blaves amb caputxa i una bufanda vermella al voltant del coll, i tenia una carona senzilla i alegre, que el feia semblar simpàtic.

La mare d'en Billy tenia bon gust i la guiava l'instint maternal mentre cosia aquell conillet tan bufó i curiós. Les puntades eren d'experta. Aquell nino era fet a mà, però no era ni malgirbat ni bonyegut. Es veia molt ben fet i tenia un encant especial. «Aquest nino tindrà la seva importància», va pensar per ella.

Mentre seia a la sala d'espera de l'hospital i procurava que l'ànsia pel petit Billy no la dominés, va afegir un últim detall al nino, el que el distingiria de tots els altres ninots del món. Li va cosir amb molta delicadesa un cor petit dins el pit. El cor era fet d'un retall de roba d'una cosa molt apreciada, d'una joguina que ella havia estimat molt de petita: una nina que havia estat la seva preferida.

Per això li havia posat Nina de nom. Era una nina preciosa, i la primera vegada que l'havia tingut

a coll va pensar que li diria així, perquè per a ella no n'existia cap altra.

La Nina sempre l'havia acompanyat durant la infantesa i quan de tota aquella estimació ja només en quedaven parracs, la mare d'en Billy va guardar un retall del vestit, que havia estat molt bonic, i el picarol que hi havia dins de la Nina.

I a partir de llavors aquelles mostres de la seva infantesa viurien dins de la joguina que feia per al seu Billy. El picarol era dins del cor, ben embolicat amb un retall de cotó blau, però tot i així se sentia un repic fluixet i alegre cada vegada que el ninotet es movia.

Quan la mare d'en Billy hi va fer l'última puntada, va tancar els ulls un moment i li van venir al cap mil records de la Nina. Però aquell viatge al passat es va interrompre. Es va adonar que tenia el metge al davant. Duia en Billy als braços, embolicat amb una manteta, immòbil.

Per un moment el cor dels pares es va aturar. Però el metge els somreia i van sentir que en Billy feia un sorollet, com un badall.

–És un forat molt petit –va explicar el metge–. Fa uns quants anys ni tan sols l'hauríem detectat. Es tancarà tot sol. I en Billy ni sabrà que el tenia.

En Billy estava bé.

Les pors dels seus pares van desaparèixer i de seguida el van tenir als braços. En Billy tenia ben agafada dins el puny una de les orelles del conill, amb una força sorprenent per ser un nadó. Va fer un sorollet curiós: «OLI OLI OLI». I en aquell precís instant els pares d'en Billy van saber com es diria aquell nino: Ollie, el diminutiu d'Oliver.

Però el que no van saber mai és que s'havia produït un altre fet màgic: l'Ollie també sabia el seu nom.

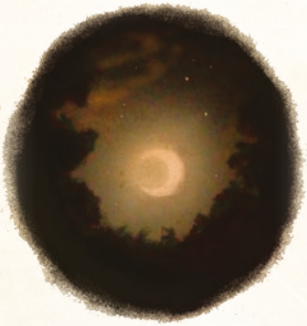

2

Lluna nova

Aquell vespre, quan feien el camí de l'hospital cap a casa, en Billy no va deixar anar ni un moment l'orella de l'Ollie. El ninotet, penjat així, es balancejava mentre la mare d'en Billy els portava pels passadissos de l'hospital. El pare carretejava com podia tot el que els havien donat les infermeres: bolquers, medicaments, tovalloletes, etc., i els seguia de prop fent via cap a l'entrada. Ni la mare ni el pare podien parar de somriure a en Billy i

no tenien ulls per a res més. Ni es recordaven que l'Ollie era allà amb ells.

Quan van ser a l'entrada de l'hospital, ni l'un ni l'altre es van adonar que les portes automàtiques se'ls obrien, o que el cel fosc era net i ple d'estrelles, o que la lluna, en quart creixent, brillava damunt seu. Però en Billy i l'Ollie sí que s'hi van fixar. Era la primera vegada que contemplaven el cel.

El pare d'en Billy finalment va alçar la mirada en el moment de ficar-los al cotxe.

–Hi ha una lluna molt bonica –va dir.

La mare d'en Billy va aixecar el cap.

–Sí que ho és –va dir–. És quart creixent.

En Billy va estrènyer encara més fort l'orella de color ocre de l'Ollie. No li va fer mal. Però sí que va fer que passés una cosa molt important, una cosa que només passa quan un infant agafa un nino molta estona. L'Ollie va mirar la tallada de lluna i va tenir el seu primer pensament.

«Sembla que també tingui un forat, aquesta cosa que es diu lluna. Espero que s'ompli com el d'en Billy».

El picarol del seu cor va dringar una miqueta quan els van ficar dins del cotxe i el pare va tancar la porta.

L'Ollie no sabia que la lluna canviava. Hi havia una infinitat de coses que l'Ollie encara no entenia. Les primeres hores d'existència d'una joguina poden ser molt intenses. És com si es despertés després de molt de temps i hagués de tornar a aprendre cada aspecte de la vida. Especialment si és un ninotet fet a mà. Perquè entremig de les puntades i de la roba, se senten bocins del passat del creador, com un ressò.

És per això que l'Ollie tenia alguna noció de les coses; sobre les persones grans i les criatures i la nit i el dia. Però encara no coneixia la paraula que tenia cada cosa. O quin nom havia de donar als sentiments

que experimentava. I el camí fins a casa va ser ple de meravelles en silenci. Es va fixar en moltes coses mentre viatjaven i va tenir molts més pensaments i se li van acudir moltes preguntes.

«Si els alts són els grans, en Billy què és, un petit?». «Aquests grans són les persones pares d'en Billy. El van fer a ell. La persona mare em va fer a mi. En Billy és d'ella. Però jo sóc diferent».

I es va passar la resta del trajecte pensant en aquesta diferència.

Va parar l'orella mentre arribaven a un lloc anomenat «casa» i posaven en Billy dins d'una cosa que es deia «bressol», va observar com apagaven els «llums» sense fer gens de soroll i després com els «agafava» una cosa que es deia «son». Totes aquestes coses les va entendre gairebé immediatament. Formaven part de la vida que ell compartiria a partir d'aleshores. Però hi havia altres coses a les quals no podia posar nom.

Dins del bressol, en Billy tenia l'Ollie agafat pel coll i les seves cares gairebé es tocaven. Eren suaus i calentones. A l'Ollie li agradaven la suavitat i l'escalfor. Li agradava la sensació que li comunicaven. El feien sentir allò que s'anomenava «segur». Però també sentia una altra cosa, una cosa molt intensa, i per això buscava i rebuscava dins del seu caparró de joguina nova una paraula que l'hi posés en clar.

I per fi, mentre la llum de les estrelles i la lluna entrava per la finestra, l'Ollie va entendre en quin sentit era diferent. En Billy pertanyia als seus pares, però l'Ollie sabia que ell només pertanyia a una persona. Aquesta era la paraula que buscava: «pertànyer». Ell pertanyia a en Billy.

I va saber que aquesta paraula per a ell era la més important. Era com una manteta calentona que l'abrigaria tota la vida.

3

El guardià de la seguretat

En Billy sempre volia estar amb l'Ollie i no se n'anava mai al llit sense tenir-lo ben abraçat. En Billy normalment estrenyia el cap de l'Ollie contra el seu pit mentre dormia, i l'Ollie escoltava atentament el batec del cor del seu amic.

«No sento cap forat», pensava l'Ollie, «però és clar, tampoc sé quin soroll fa un forat».

La seva teoria secreta era que, com que tenia el picarol del cor tocant al pit d'en Billy durant la nit, el forat desapareixeria més de pressa.

«És una llàstima que el seu cor no tingui cap picarol a dins», reflexionava. «Si no fos per això, seríem molt semblants».

I sí que ho eren, perquè estaven descobrint el món junts. S'estaven convertint en «qui eren» plegats. Però mentre que l'Ollie sempre estava igual i no creixia, en Billy sempre estava passant per alguna cosa anomenada «etapa», i cadascuna d'aquestes etapes li aportava moltes experiències noves, que també tenien les seves paraules corresponents.

Primer en Billy havia estat un «nadó» o una «criatureta». Hi havia paraules d'aquestes que l'Ollie no entenia, i no acabava de veure clar perquè anaven i venien, perquè per a l'Ollie en Billy era en Billy i prou. Pel que ell podia deduir, en Billy era senzillament un «bebè».

I en diguessin com en diguessin, en Billy era suau i calentó... excepte quan no ho era. De vegades en Billy anava «moll» i de vegades feia «pudor»,

una paraula que a l'Ollie li semblava molt sonora i li recordava allò que en feia. Però la idea d'allò de la «pudor» la trobava molt estranya. «Què li passa amb això de la pudor?», rumiava. «L'haurien de fer arreglar, a en Billy. Raja molt. I quasi tot el que se li escapa és pudent».

Com que s'emportava l'Ollie a tot arreu, quan en Billy feia massa pudor normalment volia dir que l'Ollie s'havia tacat d'una cosa que es deia «puà». La mare d'en Billy agafava l'Ollie, se l'acostava al nas i deia: «Puaaaà!» I puà volia dir que l'Ollie aniria a parar a la rentadora. A l'Ollie no li agradava gens, la rentadora. Gens. Era gairebé l'única cosa que li feia por. Dins de la rentadora era fosc, moll, hi feia soroll i es passava por. I sempre hi anava a parar sol. A en Billy no el ficaven mai a la rentadora. A ell el rentaven a la banyera.

Sempre hi havia canvis i paraules noves. En Billy va passar a ser un «nen petit» quan va començar a

caminar. Durant aquesta etapa, en Billy sovint portava una orella de l'Ollie agafada amb la boca. Així és com en Billy preferia passejar l'Ollie. «Em penso que així li va millor per fer tentines», va suposar l'Ollie, que de caminar en va dir sempre més «fer tentines». Hi havia determinades paraules que a l'Ollie li agradaven molt més que d'altres. Per exemple: quan en Billy era un bebè, cada vegada que volia fer un petó, regava l'altre amb baves i saliva, i el seu pare d'això en deia una «bavejada». A l'Ollie li agradava més com sonava «bavejada» que «petó».

«No ho sé, em sembla que "bavejada" sona més com que el fas de debò», cavil·lava. «"Petó" està bé, però "bavejada" trobo que és més autèntic».

És a dir, que quan arribava l'hora d'anar a dormir, a en Billy els seus pares sempre li feien una bavejada de bona nit. Després la mare acotxava bé en Billy i abans de sortir de l'habitació i apagar el llum deia:

–Protegeix-me'l bé, Ollie.

L'Ollie es prenia molt seriosament aquesta missió. Li agradava com sonava la paraula *protegir*. I li agrada el que volia dir: fer estar segur. Li agradava com el feia sentir. «Segur» era com «suau i calentó», però encara millor.

És a dir, que protegir en Billy era el que més li agradava fer, a l'Ollie. Posava el cap damunt del pit d'en Billy i escoltava el batec del seu cor.

«Sóc el Senyor Escut, el guardià de la seguretat», deia dintre seu. «El Guardià Suprem del planeta Billy».

A l'època en què en Billy va deixar de ser un bebè i va passar a ser un «xicotet», un «nano» o, simplement, un «nen» («Que no ho havia estat sempre?», es preguntava l'Ollie), l'Ollie ja havia desenvolupat una manera de parlar molt particular, que en Billy entenia perfectament. Una de les seves paraules preferides era «nyam».

Aquest va ser un dels primers mots d'en Billy, i ho deia cada vegada que menjava alguna cosa que li agradava molt. L'Ollie, evidentment, no menjava mai res, però el menjar el fascinava per l'efecte que tenia sobre les persones.

Cada vegada que en Billy i el seu pare menjaven gelat, tancaven els ulls i feien: «NYAAAAMMMMMMM», d'una manera tan exagerada, que gairebé era alarmant. La mare se'n reia i els deia:

–Nois, sembla que estigueu al setè cel!

Per això, a la manera d'entendre de l'Ollie, «nyam» era el millor que podia ser una cosa.

I una nit, quan en Billy acabava de fer els sis anys i estava a punt d'adormir-se després d'haver passat un dia especialment feliç, divertit i ple de nyams, va preguntar:

–Saps què, Ollie?

–No. Què, Billy?

–Saps quina és la meva cosa preferida?

–Les bavejades de bona nit dels teus pares?

–Ja s'hi acosta.

–Un dia molt nyam, amb molts jocs i coses d'aquestes?

–També s'hi acosta bastant.

–Doncs no ho sé, Billy.

–La meva cosa preferida d'aquesta habitació, d'aquesta casa, d'aquest país i de tot l'Univers de la Terra i de l'espai i de tots els llocs que encara no coneixem és...

–Què?!

En Billy es va mirar l'Ollie, va somriure i li va dir:

–Tu.

«Preferit». Aquesta era una paraula molt grossa.

Al regne de les joguines, ser el preferit era una distinció molt especial. Era el màxim nyam que podia existir. Només hi podia haver un preferit per

a cada nen, i el d'en Billy era l'Ollie. I l'Ollie tenia els mateixos sentiments cap a en Billy. I ara coneixia una paraula que expressava els seus sentiments millor que cap altra paraula en el món. «"Preferit" és millor que "bavejada" i fins i tot que "pertànyer"», va pensar l'Ollie. «És totes aquestes coses juntes i més».

Les altres joguines de l'habitació d'en Billy van saber instantàniament què havia passat. Murmuraven entre ells, meravellats: «L'Ollie és el preferit!», i no s'ho sabien acabar. Un vol misteriós de cuques de llum es va aplegar davant de la finestra, com si responguessin a la notícia. De cop, amb una ràfega de vent, van desaparèixer.

Però hi havia alguna cosa més escoltant aquella nit. Una cosa que no era una joguina, exactament. Ni una persona. Però que odiava les joguines preferides. I enviava els seus ajudants a buscar preferits. Els cercava sense descans. I a conseqüència d'aquest

algú, l'Ollie va haver d'actuar com a Guardià Suprem moltes vegades durant els dies que van seguir.